

28.9.2015

Liikenne- ja viestintäministeriö
Mediatyöryhmä
Maaret Suomi

Jakelun joustavampi sääntely hillitsee kustannuksia ja tukee media-alan kannattavuutta

Koko viestintäala käy läpi historian rajuista rakennemuutostaan, joka on digitalisaation seurauksena pudottanut painettujen sanomalehtien jakelumäärät jo 1950-luvun tasolle. Tänä vuonna sanomalehtien jakelumäärä on laskenut 6 %, aikakauslehtien 10 % ja kirjeiden 7%. Seuraavina vuosina vuosittaisen laskun ennakoidaan olevan vähintään samaa luokkaa ja puolittuvan vuoteen 2020 mennessä.

Painetun median ja postialan suhde on erittäin merkityksellinen, koska jakelukustannukset muodostavat merkittävän osan lehtitalojen kokonaiskustannuksista. Kun jaettavaa postia on yhä vähemmän, jakelun yksikkökustannukset lähetystä kohden uhkaavat nousta hyvinkin korkeiksi, jolloin nykyinen 5-päiväinen jakelu ei ole lähivuosina enää kansantaloudellisesti kannattavaa. Nykyisen jakelumäärän noin 10% lasku tarkoittaa noin 70 miljoonan euron liikevaihdon menetystä Postille vuosittain. Ilman toimenpiteitä se johtaisi 6 prosentin jakelun yksikkökustannuksen nousuun ja uhkaisi siten vakavasti postitoiminnan jatkuvuutta. Seurauksena olisivat joko merkittävät hinnankorotukset asiakkaille tai hyvin rajut tehostamistoimet, sillä Postille suunnattu ulkopuolinen rahoitus ei ole vastaus tähän ongelmaan.

Digitalisaation myötä myös asiakastarpeet ovat muuttuneet. Kaikki lähettäjä- ja vastaanottaja-asiakkaat eivät enää tarvitse 5-päiväistä jakelua eivätkä ole valmiita siitä maksamaan. Postin jakelutoiminnalta vaaditaan entistä enemmän kustannustehokkuutta, joustavuutta ja kilpailukykyä, jotta painettu tuote pysyisi houkuttelevana vaihtoehtona sähköiselle viestinnälle.

Mediatalat pyrkivät parantamaan kannattavuuttaan laajentamalla toimintaansa kirjejakeluun. Kilpailu kuuluu jakeluun, mutta samalla se edellyttää sääntelyn velvoitteiden tarkistamista myös Postin osalta. Jos laki määrää jakajamme käymään 2,9 miljoonan talouden kotiovelta joka arkipäivä tilanteessa, jossa kirjeiden määrä on puolittunut, uhkaa päiväjakeluun jääville sanomalehdille jäädä suhteellisesti enemmän kustannuksia kannettavakseen.

Painetun median kannattavuuden turvaamiseksi ehdottomasti tärkein asia jakelun näkökulmasta onkin hillitä jaettavien tuotteiden yksikkökustannusten nousua. Sääntelyn tiukentaminen, esimerkiksi laajentamalla yleispalvelun soveltamisalaa, ei ole ratkaisu jakelun haasteisiin. Uskomme, että vain sääntelyvelvoitteita keventämällä lisätään jakeluun liittyvää joustavuutta ja samalla jakelun peruskustannukset voidaan pitää kohtuuhintaisena niin lehtitaloille, lehtien tilaajille kuin muillekin asiakkaille.

Jakeluun liittyviä keinoja, joilla voidaan tukea media-alan kasvua ja kannattavuutta:

- 1 Sanoma- ja aikakauslehtien jakelukustannusten nousua voidaan hillitä uudistamalla postilain nykyisiä jakeluvälitteitä.
- 2 Posti kehittää kapasiteettiaan säilyttääkseen hyvän kustannuskilpailu- ja palvelukyvyyn kirje- ja lehtivolyymien laskiessa.
- 3 Jakelua kehitetään tuotekohtaisten asiakastarpeiden mukaan.
- 4 Yleispalvelun jakeluvollisuutta täydennetään digitaalisella jakelulla, jossa voidaan hyödyntää Postin sähköistä jakelua (Netposti)
- 5 Haja-asutusalueiden jakelun kalleuteen voidaan löytää ratkaisuja mm. jakelun alihankintaa lisäämällä tai palveluja yhdistämällä. Tämä tehostaisi toimintaa ja siten hidastaisi jakelukustannusten nousua.

Toivomme, että työryhmä huomioi työssään nämä jakelun uudistamisen mahdollisuudet media-alalle. Olemme mielellämme käytettävissä, jos tarvitsette lisätietoa.

Lisätietoa:

Risto Savikko, johtaja, Lehtipalvelut, Posti Group Oyj, risto.savikko@posti.com, 0400 879 520